

Dagens teman

- Existens och entydighet hos lösningar till ODE
(ZC 1.1-2)
- Riktningfält (ZC 2.1)
- Autonoma ekvationer, stabilitet/instabilitet
(ZC 2.1)

- **Typisk ODE av ordning 1**

$$y'(x) = f(x, y(x))$$

- med begynnelsevillkor: $y(x_0) = y_0$ (ZC1.2)

Viktig sats: Existens o entydighetssatsen (Th1.1)

Om $f(x, y)$ och $\frac{f}{y}(x, y)$ är kontinuerliga så har begynnelsevärdesproblemet:

$$y'(x) = f(x, y(x)), y(x_0) = y_0$$

en och endast en lösning $y(x)$ i varje fall i någon omgivning av $x = x_0$.

Autonoma ekvationer

ZC 2.1

$$y' = f(y)$$

- Om $f(y_0) = 0$, så är konstanten $y(t) = y_0$ en *jämviktslösning*

Sats

Låt $f(y_0) = 0$ och $f'(y_0) \neq 0$ i någon omgivning av y_0 .

Om f växlar tecken $+ 0 -$ i en omgivning till y_0 , så kommer

$$\lim_{x \rightarrow \infty} y(x) = y_0$$

för alla lösningar $y(x)$ till differentialekvationen

$$y' = f(y),$$

som för något x har värden i denna omgivning.

Om teckenväxlingen däremot är en annan, dvs $- 0 +$, $+ 0 +$ eller $- 0 -$, så finns i varje omgivning av y_0 lösningar $y(x)$ som inte går mot y_0 då $x \rightarrow \infty$.

Om lösningen är av det första slaget så säger man att y_0 är en (*asymptotiskt*) *stabil* jämviktslösning.

Om lösningen är av det andra slaget, kallas den *instabil* (fallet $- 0 +$) respektive *semistabil* (fallen $+ 0 +$ och $- 0 -$).

- Enkelt testförfarande:

$$f(y_0) = 0 \text{ och } f'(y_0) < 0 \quad y_0 \text{ stabil}$$

$$f(y_0) = 0 \text{ och } f'(y_0) > 0 \quad y_0 \text{ instabil}$$